

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft :

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het proefproject Vlaamse toelidingscommissie
- Principiële goedkeuring

Er wordt bij wijze van proef in elke provincie een Vlaamse toelidingscommissie geïnstalleerd die het takenpakket van de provinciale evaluatiecommissie en de regionale prioriteitencommissie zal combineren. Hiermee kan een administratieve efficiëntiewinst en een klantgerichte dossierbehandeling gerealiseerd worden

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De oprichting van een Vlaamse Toelidingscommissie (VTC) heeft als doel om twee van de huidige commissies van het VAPH op Vlaams niveau te integreren. Hiertoe zal het takenpakket van de provinciale evaluatiecommissie (PEC) en de regionale prioriteitencommissie (RPC) gecombineerd worden bij de behandeling van dossiers. De PEC oordeelt momenteel over de erkenning van de handicap en geeft advies over het recht op een PVB. De RPC oordeelt bij dossiers met een PVB-vraag over het toekennen van maatschappelijke noodzaak of een prioriteitengroep. De oprichting van een VTC is erop gericht om beide commissies samen te voegen zodat een administratieve efficiëntiewinst en een klantgerichte dossierbehandeling gerealiseerd kan worden. Deze samensmelting biedt voor de klant immers het voordeel dat zijn/haar dossier slechts door één commissie besproken wordt, waardoor hij zijn verhaal niet meermaals moet vertellen. Daarenboven zouden dossiers interprovinciaal behandeld worden, met het oog op een uniforme verwerking en beoordeling. In deze nota worden de verschillende elementen binnen het proces VTC nader toegelicht. Bijlage 1 biedt een schematisch overzicht van dit proces.

De VTC wordt opgestart als een proefproject, dat **versneld wordt ingevoerd naar aanleiding van de coronacrisis**. In de nasleep van deze crisis worden achterstanden bij de commissies verwacht, waardoor preventief ingezet wordt op een flexibele en efficiënte manier van vergaderen om te

voorkomen dat de klant te lang moet wachten op zijn/haar beslissing. Deze versnelde invoer impliceert dat de VTC **gefaseerd** ingevoerd zal worden, waarbij in eerste instantie een integratie van PEC en RPC op provinciaal niveau zal plaatsvinden. De onmiddellijke omschakeling naar een interprovinciaal samengestelde commissie die daarenboven dossiers op Vlaams niveau zou verwerken, bleek te ingrijpend om in één beweging te realiseren. Daarom wordt nu gekozen voor deze geleidelijke overgang naar een VTC. Op die manier kan de nodige omkadering stelselmatig uitgebouwd worden en kunnen commissieleden stapsgewijs wennen aan de nieuwe werkwijze.

De eerste, provinciale fase van het project zal in 2021 grondig geëvalueerd worden. Indien deze fase positief wordt onthaald, kan de werkwijze - mits de nodige aanpassingen - verder gezet worden en kan er op termijn toegewerkt worden naar een tweede fase. Deze tweede fase houdt in dat de dossiers interprovinciaal behandeld worden door een interprovinciaal samengestelde VTC.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr 2020/191 van 12 juni 2016.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Er wordt bij wijze van proefproject in elke provincie een Vlaamse toelidingscommissie (VTC) opgericht.

Bevoegdheden van de VTC

De VTC krijgt de bevoegdheid om te oordelen over de erkenning van de handicap en de toekenning van maatschappelijke noodzaak of een prioriteitengroep aan de vraag van een persoonsvolgend budget. Afhankelijk van het type vraag (IMB of PVB, eerste vraag of herziening) wordt over één element of over een combinatie van elementen geoordeeld. Bij IMB-dossiers wordt enkel de erkenning van de handicap beoordeeld, bij PVB-dossiers wordt de toekenning van maatschappelijke noodzaak of een prioriteitengroep beoordeeld, al dan niet in combinatie met een beoordeling van de handicaperkenning.

Samenstelling van de VTC

De VTC vergadert rechtsgeldig bij aanwezigheid van minstens drie stemgerechtigde leden, een niet-stemgerechtigde voorzitter en een niet-stemgerechtigde notulist.

Het lidmaatschap van de **stemgerechtigde leden** kan qua *hoedanigheid* zowel door externen (professioneel deskundigen of ervaringsdeskundigen) als door internen (VAPH-medewerkers) ingenomen worden. Er wordt gestreefd naar een evenwichtige vertegenwoordiging van alle hoedanigheden, maar er moet bij elke vergadering verplicht minstens één extern lid aanwezig zijn.

Dit externe lid is bij voorkeur een ervaringsdeskundige, maar bij diens afwezigheid kan dit ook een professioneel deskundige zijn. Rekening houdend met het takenpakket van de VTC wordt bovendien geopteerd om bepaalde *diplomavooraarden* te verbinden aan het lidmaatschap van de aanwezige leden. Er wordt bij dossiers waarin een beoordeling van de handicap nodig is, een verplichte aanwezigheid verwacht van volgende disciplines om een rechtsgeldige vergadering te installeren: (1) minstens één doctor in de genees-, heel- en verloskunde of master in de geneeskunde, (2) minstens één master/bachelor in de gedrags-, sociale, psychosociale of paramedische wetenschappen). Bij dossiers waarin er louter geoordeeld wordt over maatschappelijke noodzaak en/of de prioriteitengroep is de aanwezigheid van een arts niet vereist. Alle benoemde leden dienen te beschikken over volgende *ervaring en vaardigheden*: voldoende ervaring in of affiniteit met de welzijnssector in het algemeen en de gehandicaptensector in het bijzonder, beschikken over een ruim empathisch vermogen ten aanzien van verschillende doelgroepen, leeftijdscategorieën en sociale situaties, in de mogelijkheid zijn om vanuit een brede maatschappelijke kijk objectief te reflecteren over de aanvragen die beoordeeld worden en bereid zijn om gemotiveerde keuzes te maken binnen het voorziene regelgevende kader. De stemgerechtigde leden mogen niet zetelen (als lid of als voorzitter) in de heroverwegingscommissie, zodat het dossier niet opnieuw door eenzelfde lid beoordeeld kan worden.

Daarnaast dient ook een **niet-stemgerechtigde voorzitter** (professioneel deskundige of ervaringsdeskundige) aanwezig te zijn die de vergadering leidt en die verantwoordelijk is voor het bewaken van consistentie doorheen de beoordeling van alle dossiers. De taak van voorzitter kan eveneens wisselend opgenomen worden, onder de vorm van een beurtrol. Voor de voorzitter gelden dezelfde voorwaarden qua ervaring, vaardigheden en onverenigbaarheden als voor de stemgerechtigde leden.

Ten slotte is er telkens ook een **niet-stemgerechtigde notulist** (VAPH-medewerker) aanwezig die ervoor zorgt dat de discussie en motivering van de commissie duidelijk wordt opgenomen in de notulen van de vergadering. Op basis van deze voorwaarden wordt de samenstelling in onderstaande tabel bekomen.

Minimale bezetting	3 stemgerechtigde leden: <ul style="list-style-type: none"> • arts (intern/extern) - <i>bij dossiers handicaperkenning</i> • sociale discipline (intern/extern) • geen diplomaverenisten (extern) 1 niet-stemgerechtigde voorzitter 1 niet-stemgerechtigde notulist
Ideale bezetting	5 stemgerechtigde leden: <ul style="list-style-type: none"> • arts (intern/extern) • psycholoog/pedagoog (intern/extern) • sociale discipline m.u.v. psycholoog/pedagoog (intern/extern) • professioneel deskundige (extern) • ervaringsdeskundige (extern) 1 niet-stemgerechtigde voorzitter 1 niet-stemgerechtigde notulist
Leden	Stemgerechtigd <i>Hoedanigheden.</i> <ul style="list-style-type: none"> • externen: professioneel deskundigen en ervaringsdeskundigen • internen: VAPH-medewerkers Er is een minimale aanwezigheid vereist van minstens één extern lid. Dit is bij voorkeur een ervaringsdeskundige.

	<p><i>Diplomaverenisten.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • minstens één doctor in genees-, heel- en verloskunde of een master in de geneeskunde- <i>bij dossiers handicaperkenning</i> • minstens één master/bachelor gedrags-, sociale, psychosociale of paramedische wetenschappen <p><i>Ervaring en vaardigheden.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voldoende ervaring in/affiniteit met de gehandicaptensector • ruim empathisch vermogen • de mogelijkheid om objectief te reflecteren over de aanvragen • gemotiveerde keuzes maken binnen regelgevend kader <p><i>Onverenigbaarheden.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzitterschap of lidmaatschap heroverwegingscommissie
Voorzitter	<p>Voorzitter zonder stemrecht Gedeeld voorzitterschap mogelijk</p> <p><i>Hoedanigheid.</i> professioneel deskundige of ervaringsdeskundige</p> <p><i>Ervaring en vaardigheden.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voldoende ervaring in/affiniteit met de gehandicaptensector • ruim empathisch vermogen • de mogelijkheid om objectief te reflecteren over de aanvragen • gemotiveerde keuzes maken binnen regelgevend kader <p><i>Onverenigbaarheden.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzitterschap of lidmaatschap heroverwegingscommissie
Notulist/secretaris	<p>Notulist/secretaris zonder stemrecht</p> <p><i>Hoedanigheid.</i> VAPH-medewerker</p>

Per provincie wordt een VTC opgericht, die bestaat uit een pool van benoemde leden. Er wordt hierbij geen maximumaantal bepaald, zodat de taakbelasting verdeeld kan worden over een groot aantal leden. De vergaderingen worden georganiseerd volgens een wisselende samenstelling van leden, waarbij de voorwaarden voor rechtsgeldigheid steeds worden nageleefd. Concreet houdt dit in dat in kader van rechtsgeldigheid de vastgelegde minimale bezetting volstaat, maar dat er bij elke vergadering wel gestreefd wordt naar de ideale bezetting die vooropgesteld werd met het oog op een meer kwaliteitsvolle beoordeling van dossiers. De notulist/secretaris wijst, in onderling overleg, de leden toe aan een vergadering.

Verloop van vergaderingen

De **vergaderingen** van de VTC worden in eerste instantie **op digitale wijze** georganiseerd (via een videoconferentie). Een digitale overstap biedt het voordeel dat de commissieleden zelf kunnen bepalen vanaf welke locatie zij de vergadering bijwonen, waardoor deze meer flexibel ingepland kunnen worden.

Het **hoorrecht** zal bij de VTC eveneens maximaal **digitaal** verlopen. Hierbij zijn twee opties mogelijk: de cliënt wordt opgebeld door de secretaris of de cliënt neemt deel aan de videoconferentie begeleid door een medewerker vanuit het provinciaal kantoor.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 definieert een aantal begrippen die in het ontwerpbesluit worden gebruikt.

Artikel 2 Er wordt bij wijze van proefproject een VTC opgericht in elke provincie. Deze commissie oefent de bevoegdheden uit van de provinciale evaluatiecommissie en van de regionale prioriteitencommissie.

Hoofdstuk 2. Samenstelling en opdrachten van de Vlaamse toeleidingscommissie

Artikel 3 regelt de samenstelling van de VTC.

Artikel 4 De leden en de voorzitters van de VTC worden benoemd door de Vlaamse minister, bevoegde voor de personen met een beperking.

Artikel 5 regelt de vergoeding van de leden en voorzitters van de VTC. De leden die personeelslid zijn van het agentschap ontvangen geen vergoeding. De vergoeding volgt de generieke regeling van vergoeding van de leden van niet adviserende commissies bij de Vlaamse overheid.

Artikel 6. Het agentschap staat in voor het secretariaat van de VTC. De leidende ambtenaar maakt het huishoudelijk reglement van de VTC.

Artikel 7. De personen met een handicap of hun vertegenwoordigers kunnen vragen om gehoord te worden door de VTC

Artikel 8 Voor een rechtsgeldige vergadering dit is een vergadering met beslissingsbevoegdheid moeten minstens drie leden en een voorzitter aanwezig zijn. Wat de leden betreft moet er minstens een extern lid zijn bij voorkeur een ervaringsdeskundige zo niet een professionele deskundige. Er dient ook steeds een lid met sociaal diploma aanwezig zijn. Als de handicap moet worden beoordeeld is de aanwezigheid van een arts vereist.

Artikel 9. De VTC oefent de bevoegdheden van de provinciale evaluatiecommissie en de regionale prioriteitencommissie uit en oordeelt bijgevolg over de aanwezigheid van een handicap. De VTC kent in het kader van de aanvraag van een persoonsvolgend een prioriteitengroep toe en oordeelt over de aanwezigheid van maatschappelijke noodzaak.

De VTC van een provincie behandelt de dossiers van de personen met een handicap die in die provincie zijn gedomicilieerd. De VTC van de provincie Vlaams Brabant behandelt de dossiers van de personen met een handicap die in Brussel wonen.

Hoofdstuk 3. De Vlaamse toeleidingscommissie in de procedure voor aanvragen van individuele materiële bijstand en van tussenkomsten in de kosten van vervoer en verblijf in het kader van een schoolopleiding

Artikel 10 en tot en met 18 Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991 betreffende de indiening en afhandeling van de aanvraag tot ondersteuning bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap expliciteert onder meer de rol van de provinciale evaluatiecommissie in de procedure voor het aanvragen van individuele materiële bijstand en tussenkomsten in de kosten van vervoer en verblijf in het kader van een schoolopleiding. Deze rol wordt nu overgenomen door de VTC. Er wordt verduidelijkt hoe de bepalingen over de provinciale evaluatiecommissie gedurende het proefproject moeten worden toegepast. De VTC moet tevens een interventieniveau en

functiebeperking toekennen in het kader van aanvragen individuele materiële bijstand die nog worden conform oude regelgeving moet worden afgehandeld.

Hoofdstuk 4. De Vlaamse toelidingscommissie in de procedure voor het aanvragen van een persoonsvolgend budget of voor de herziening van een persoonsvolgend budget

Artikel 19 tot en met artikel 25 Het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 over de indiening en de afhandeling van de aanvraag van een budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over de terbeschikkingstelling van dat budget expliciteert onder meer de rol van de provinciale evaluatiecommissie en de regionale prioriteitencommissie in de procedure voor het aanvragen van een persoonsvolgend budget.. De rol van beide commissies wordt nu overgenomen door de VTC. Er wordt verduidelijkt hoe de bepalingen over de provinciale evaluatiecommissie en de regionale prioriteitencommissie gedurende het proefproject moeten worden toegepast.

Hoofdstuk 5. De Vlaamse toelidingscommissie in de herzieningsprocedure in het kader van correctiefase 2

Artikel 25 Bij een aanvraag tot herziening van een budget dat in het kader van de transitie van cliënten van voorzieningen naar persoonsvolgende financiering werd toegekend moet het dossier gedurende het proefproject voor prioritering worden voorgelegd aan de VTC en niet aan de regionale prioriteitencommissie.

Hoofdstuk 6. De Vlaamse toelidingscommissie in de procedure voor het aanvragen van direct gefinancierde ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap

Artikel 26 Als een geïnterneerd persoon met een handicap die direct gefinancierde ondersteuning geniet een persoonsvolgend budget vraagt moet zijn dossier niet worden geprioriteerd door de regionale prioriteitencommissie en gedurende de looptijd van het proefproject ook niet door de VTC..

Artikel 27 Als een geïnterneerde persoon met een handicap nog niet erkend is als persoon met een handicap als hij direct gefinancierde ondersteuning vraagt wordt het dossier normaliter eerst voorgelegd aan de provinciale evaluatiecommissie. Gedurende de looptijd van het proefproject moet het dossier worden voorgelegd aan de VTC.

Hoofdstuk 7. De Vlaamse toelidingscommissie in de procedure voor het aanvragen van ondersteuning door een unit voor geïnterneerden.

Artikel 28 Als een persoon met een handicap nog niet erkend is als persoon met een handicap als hij ondersteuning door een unit voor geïnterneerden vraagt wordt het dossier normaliter eerst voorgelegd aan de provinciale evaluatiecommissie. Gedurende de looptijd van het proefproject moet het dossier worden voorgelegd aan de VTC.

Artikel 29 Het agentschap evalueert het proefproject in de loop van het jaar 2021.

Artikel 30 Het ontwerpbesluit treedt in werking op 20 juli 2020 en treedt buitenwerking op 1 januari 2022.

Artikel 31 Behoeft geen commentaar.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerpbesluit voorziet in de oprichting van een Vlaamse toeleidingscommissie die gedurende de looptijd van een proefproject de opdrachten van de enerzijds de provinciale evaluatiecommissie en anderzijds de regionale prioriteitencommissie in de verschillende aanvraagprocedures voor ondersteuning van personen met een handicap zal uitvoeren.

De leden van de VTC ontvangen dezelfde vergoedingen als de leden van de provinciale evaluatiecommissie en van de regionale prioriteitencommissie. Gelet op het feit dat twee commissies worden gefusioneerd en de minimaal noodzakelijk bezetting beperkt is kan aangenomen worden dat bij een gelijk aantal vergaderingen als voor het proefproject het bedrag nodig voor de vergoeding van de leden en voorzitters van de VTC lager zal zijn dat het bedrag nodig voor de vergoeding van de leden en voorzitters van de PEC en RPC.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 12 juni 2020.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 23 juni 2020.

B. ESR-TOETS

Zie punt A, budgettaire impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering zal het advies van de Raad van State ingewonnen worden binnen een termijn van dertig dagen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het proefproject Vlaamse toelidingscommissie;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE